

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/227612,Rodzina-Moszoro-Ormiansko-galicyjskie-dziedzictwo-cykl-Archiwum-Pelne-Pamieci-Oc.html>
09.03.2026, 07:44

„Rodzina Moszoro. Ormiańsko-galicyjskie dziedzictwo” – cykl „Archiwum Pełne Pamięci. Ocalone historie”

Centralny Przystanek Historia im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego zaprasza na szósty odcinek nowego cyklu „Archiwum Pełne Pamięci. Ocalone historie”.

03.08.2025

Z południowo-wschodnich Kresów II Rzeczypospolitej – z krainy, gdzie przenikały się kultury, religie i historie – wywodzi się rodzina Moszoro. To nazwisko kryje za sobą dzieje niezwykle: pełne odwagi, poświęcenia i tęsknoty za utraconym domem. Dziś ich opowieść wraca do Polski, dzięki przekazanym przez potomków archiwaliom i pamiątkom, które trafiły z Argentyny do Instytutu Pamięci Narodowej.

Rodzina Moszoro miała ormiańskie korzenie, wpisane w wielokulturowy pejzaż dawnych Kresów. W czasie II wojny światowej jej członkowie nie pozostali bierni wobec losów ojczyzny – stanęli w jej obronie, ponosząc osobiste ofiary. Jednak po wojnie, gdy granice państwa zostały brutalnie przesunięte, dla wielu Kresowiaków powrót do domu stał się niemożliwy. Rodzina Moszoro była jedną z tych, które musiały wybrać nowe miejsce na mapie świata.

Los rzucił ich do dalekiej Argentyny. Tam, mimo dystansu tysięcy kilometrów, nie zapomnieli, kim są. Kulturowali polską tradycję, przekazywali ją kolejnym pokoleniom, a pamięć o Kresach stała się częścią ich rodzinnej tożsamości. Emigracja nie była ucieczką – była wyborem, by w nowym kraju godnie reprezentować wartości wyniesione z domu jak miłość do ojczyzny czy przywiązanie do historii.

Dziś, dzięki cennym dokumentom i osobistym pamiątkom, ich historia wraca do Polski. To nie tylko opowieść o jednej rodzinie, lecz symboliczny pomost między dawną Rzeczpospolitą a współczesnością. Rodzina Moszoro przypomina nam, że polskość nie zna granic – można ją nosić w sercu nawet na krańcu świata.

Gośćmi odcinka są:

- dr inż. Bartłomiej Stanisław Moszoro,
- Agnieszka Sodel – Archiwum IPN.

Gospodarzem cyklu jest redaktor Agnieszka Oszczyk.

[Premiera odcinka 3 sierpnia, o godz. 18:00 na kanale IPNtv.](#)

Każdy z odcinków ukazuje rodzinne historie oraz archiwalia przekazane do zasobu Instytutu Pamięci Narodowej, w ramach projektu Archiwum Pełne Pamięci.

Projekt służy zabezpieczeniu bezcennych, rodzinnych spuścizn i kolekcji dokumentów, które z

uwagi na ich wartość powinny znaleźć się w zasobie archiwalnym.

Historia to nie tylko wielkie wydarzenia, ale także losy każdego człowieka i każdej rodziny. Bez ich poznania obraz naszej przeszłości byłby niepełny. Chcemy zachęcić do wydobycia z domowych zbiorów materiałów ukazujących zarówno zapomniane czy nieznane historie rodzinne jak i dokumentów istotnych w dziejach Polski i Polaków. Dzięki temu rodzinne historie z dna szafy nie zostaną zapomniane.

Cykl realizowany jest wspólnie z Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Rozmowa